

Till trafikförsäkringsbolagen

Fråga om samband mellan trafikolycka - nedsättning av arbetsförmåga och därav föranledd omskolning

(Jfr nr 9/1979 med där gjorda hänvisningar samt nr 11/1979 och nr 12/1979)

Ärendet behandlades vid nämndens sammanträde 24 oktober 1979.

I sitt yttrande i ärendet 24 oktober 1979 anförde nämnden (Öhman, Ingegerd Westlander, Nyström och Larsson) följande.

"Den 26 december 1976 råkade N.N., född 1.3.1955, ut för en trafikolycka. N.N., som var fotgängare vid olyckstillfället, åsamkades en skada på höger överarm av en passerande bils backspegel. Omedelbart efter olyckan uppsökte han läkare. Denne konstaterade att N.N. erhållit ett stumt slag (kontusion) högst upp på utsidan av höger överarm. Röntgenundersökning av höger axel och överarm visade inga skelettskador. N.N. har fått bestående besvär efter trafikolyckan i form av värk och nedsatt rörlighet i höger axelled. Invaliditeten har av bolagets förtroendeläkare bedömts till 10 % definitivt, räknat från och med 29 augusti 1977.

När trafikolyckan inträffade var N.N. anställd som smed vid en kättingfabrik. Dessförinnan hade han arbetat i byggnadsbranschen. Sedan den tiden har han haft besvär från höger axel. I februari 1975 föll han ned från en byggnadsställning och ådrog sig en urledvrickning (luxationsskada) av höger axel. Enligt journalanteckningar beträffande N.N. förda vid Söderhamns sjukhus under åren 1975 - 1977 framgår, att N.N. 15 januari 1976 och 27 juni 1976 uppsökt sjukhuset för urledvrickningar av höger axel. I samband med sjukhusbesöket 15 januari 1976 erhöll han remiss till ortopedkirurgiska kliniken vid Gävle sjukhus. - Utredningen ger vidare vid handen att arbetsförmedlingen i Söderhamn 14 oktober 1976 erhållit ett

läkarintyg från försäkringskassan, varav framgick, att N.N. på grund av skada ej kunde återgå till sitt arbete i kättingfabriken.

I rättsintyg 29 mars 1977 gör överläkaren K E Svenheden vid Söderhamns sjukhus följande sammanfattning av N.N.:s besvär: "Vid undersökning i dag kan konstateras, att rörelseförmågan i axelleden beträffande utåt-uppåt och framåt-uppåt är nedsatt med ca hälften. Dessutom har tillkommit värk i axelleden... Den nedsatta rörligheten i axelleden kan dock fastslås till största delen vara orsakad av olyckan och benägenheten för axelledsluxation, som han haft tidigare, har bidragit till nuvarande status".

Enligt ett av leg. läkaren Lennart Hovellius vid ortopedkirurgiska kliniken, Gävle sjukhus, 5 december 1977 utfärdat rättsintyg kan bl.a. utläsas, att N.N. undersöktes på kliniken i mars 1977, varvid han uppgav, att han haft besvär i höger axel sedan 1975 och att dessa besvär tilltagit efter en bilolycka i december 1976. Av intyget framgår även att N.N. opererades på sagda klinik i juni 1977. Vid operationen förkortades senan i hans skadade axel.

- I förnyat rättsintyg av Hovellius, dagtecknat 9 juni 1978, uttalar denne bl.a.: "N.N. uppvisar en lätt rörelseinskränkning i höger axel med dels utåtrotationsinskränkning på 15° dels oförmåga att elevera fullt framåt, avsaknas där cirka 30° av rörligheten".

I detta sammanhang bör anmärkas att bolagets förtroendeläkare gjort den bedömningen - enligt en anteckning 20 juni 1979 i skadeakten - att "även om olyckshändelsen ej inträffat måste N.N.:s arbete ha varit helt olämpligt med hänsyn till axeln".

Efter den akuta sjuktiden kunde N.N. inte återgå till sitt tidigare arbete vid kättingfabriken. Anpassningsgruppen på hans arbetsplats misslyckades med att omplacera honom inom företaget. I stället genomgick han under perioden 29 augusti 1977 - 31 augusti 1978 en gymnasiekurs i arbetsvårdens regi. Sedan höstterminen 1978 studerar han till socionom vid Umeå universitet.

Ovanstående redogörelse utvisar att N.N. haft besvär från höger axel sedan 1975, att dessa besvär i januari 1976 föranlett remiss till ortopedkirurgisk klinik samt att läkare redan före trafikolyckan ifrågasatt lämpligheten av att N.N. återgick till sitt

arbete vid kättingfabriken. Vid dessa förhållanden inställer sig frågan om N.N., trafikskadan förutan, skulle ha kunnat fortsätta som kroppsarbetare. N.N. har genom sitt ombud förnekat att han före olyckan haft några planer på omskolning eller vidare studier. Överläkare Svenheden har efter undersökning av N.N. uttalat att dennes nedsatta rörlighet i axelleden till största delen är orsakad av trafikolyckan. Av Svenhedens intyg framgår vidare, att det först är efter olyckan som N.N. drabbats av värk i axelleden. Besvären i nu nämnda hänseenden har kvarstått trots operationen i juni 1977. Mot bakgrund av Svenhedens uttalanden kan det, enligt såväl nämndens som bolagets mening, inte uteslutas att trafikolyckan medverkat till att N.N. tvingats omskola sig. Emellertid får det anses klarlagt att omskolningen även måste tillskrivas andra faktorer än trafikolyckan.

Med hänsyn till vad nu anförts bör N.N. erhålla viss ersättning från trafikförsäkringen.

Omskolningsperioden 29 augusti 1977 - 31 augusti 1978 har bolaget reglerat i inkomsthänseende. Nämnden har ingen erinran mot regleringen i och för sig. N.N.:s universitetsstudier beräknas vara avslutade höstterminen 1981. Då bolaget önskar förvissa sig om hur studierna fortlöper bör ärendet i inkomsthänseende nu endast regleras till och med 31 maj 1980.

N.N.:s inkomstunderlag som oskadad har av bolaget angivits till 116.315 kronor för perioden 1 september 1978 - 31 maj 1980. Detta underlag motsvarar lönen för en kättingsmed vid N.N.:s tidigare arbetsplats. Hans faktiska inkomster för nyssnämnda period har, utöver återbetalningspliktiga studiemedel, angivits till 10.400 kronor, varav 6.000 kronor utgör beräknade ferieinkomster under två somrar och 4.400 kronor avser studiebidrag för fyra terminer. Inkomstbortfallet för ifrågavarande period kan således i och för sig beräknas till 105.915 kronor, vilket motsvarar ca 60.000 kronor för år. Av det sålunda beräknade inkomstbortfallet har bolaget uppskattat att en tredjedel, eller ca 20.000 kronor för år, är att hänföra till trafikolyckan. - Nämnden godtar bolagets bedömning.

N.N. bör således ersättas för inkomstförlust med 20.000 kronor för år från och med 1 september 1978 till och med 31 maj 1980.

N.N.:s besvär efter trafikolyckan torde medföra olägenheter i form av anspänning både i hans studier och i hans framtida yrkesarbete.

För av trafikskadan betingade olägenheter från och med 29 augusti 1977 samt för lyte och men bör han ersättas med ett engångsbelopp. Olägenhetsersättningen bör grundas på ett genomsnittligt årsbelopp för livstiden av 1.500 kronor. Två årsbelopp är redan förfallna. Återstående belopp bör kapitaliseras efter en faktor av 17,8. Ersättningen för lyte och men på grund av trafikskadan bör bestämmas till 7.000 kronor. Engångsbeloppet kan beräknas till, avrundat, 37.000 kronor.

Frågan om ersättning för inkomstförlust för tiden efter 31 maj 1980 bör prövas i anslutning till denna tidpunkt."

Stockholm 24 oktober 1979

Carl-Axel Tidblom